Shree Greater Bombay Vardhman Sthanakvasi Jain Mahasangh-Mumbai
Conducted
MATUSHREE MANIBEN MANSHI BHIMSHI CHHADVA -DHARMIK SHIKSHAN BOARD – MUMBAI

Website : jaineducationboard.org E-mail : jainshikhshanboard@gmail.com

૬ જાન્યુઆરી ૨૦૧૯ - મહિલામંડળ - ઉત્તર પત્ર - ગુણ - ૧૦૦

શ્રેણી – ૮

પ્રશ્ન-૧ સૂત્ર વિભાગ (કોઈ પણ ચાર) (૩૦)

(ક) પાઠપૂર્તિ કરો (૧૨)

૧. પુષ્ફ વિહં આભરણ વિહિં ધૂપ વિહિં પેજ્જ વિહિં ભક્ખણવિહિં ઓદણ વિહિં સૂપવિહિં
૨. કંતં પિય મણુન્નં મણામં ધિજજં વિસાસિયં સમયં અણુમયં
૩. પડિપુન્નં નેઆઉયં સંસુધ્થં સલ્લકત્તણં સિદ્ધિ મગ્ગં મુત્તિ મગ્ગં નિજજાણ મગ્ગં નિવ્વાણ મગ્ગં.
૪. ઉજળી ગોખીર શંખ ચંદ્ર અંકરત્ન રૂપાનો પટ મોતીનો હાર અને ક્ષીર સાગરના પાણી
૫. ઉસ્સુત્તો ઉમ્મગ્ગો અકપ્પો અકરીણજ્જો દુજ્ઝાઓ દુવિચિંતિઓ અણાયારો અણિચ્છિયવ્વો.

(ખ) અર્ધમાગધી લખો (૫)

૧. મૂળથી નાશ કરવા માટે નિગ્ધાયણઢ્ઢાએ
૨. સાધુ-મુનિને - સાહૂણં
૩. દશ પ્રકારના દસવિહે
૪. અક્ષત - અક્ખય
૫. કોઈની સાથે -કેણઈ

(ગ) ગુજરાતીમાં અર્થ લખો (૫)

૧. સબલેહિં - સબળાદોષ
૨. પૈશુન્ય-ચાડી-ચુગલી કરવી, (નારદ વૃત્તિ)
૩. મોહરિએ - જેમ તેમ નિરર્થક બોલવું, (હાંસી- મશ્કરી કરવી, એપ્રિલ ફુલ બનાવવા વિગેરે
૪. સુદિઠ્ઠ- ભલી દૃષ્ટિ થી જોયા છે. (એવા)
૫. સિજ્જંસ - શ્રી શ્રેયાંસનાથ સ્વામી ને.

(ઘ) ખાલી જગ્યા પૂરો (૫)

૧. એક કરોડ આઠ લાખ સુર્વણ મુદ્રા
2. ૨૦ યોજન સાધિક / ઝાઝેરુ
૩. કેવળી ભગવાનને ચારિત્ર યથાખ્યાત ચારિત્ર હોય.
૪. ગણધર ભગવંત ને ૧૪ પૂર્વનું જ્ઞાન અને **૫૨** ગુણ હોય છે.

(ચ) સવાલના જવાબ લખો. (કોઈપણ ચાર) (૪)

૧. આહાર, શય્યા, વસ્ત્ર પાત્ર
૨. તિર્યંચ શ્રાવકો અઢીદ્વીપમાં અને અઢી દ્વીપની બહાર અસંખ્યાત દ્વીપ સમુદ્રોમાં રહે છે.
૩. ઇન્દ્રિયો વશમાં રહે ચિત્ત શાંત રહે. તૃષ્ણા ઘટે.
૪. સાધુનો સંસાર કાળ જ ધન્ય અંતમૂર્હૂર્ત ઉત્કૃષ્ટ અર્ધ પુદગલ પરાવર્તન બાકી હોય છે.
૫. જેમા જીવ નથી તેવા અજીવમાં જીવ સમજે.
૬. દહીંમાં જીવ સમજે, પરસેવામાં જીવ જાણે વગેરે.

પ્રશ્ન ૨ દંડકના આધારે જવાબ લખો. (કોઈપણ પાંચ) **(૩૦)**

(ક) સવાલના આધારે જવાબ લખો. **(૧૦)**

૧ સાત નરકરનો

૧. અસુર કુમાર	૧૩. તેઉકાય
૨. નાગ કુમાર	૧૪. વાઉકાય
૩. સુવર્ણ કુમાર	૧૫. વનસ્પતિકાય
૪. વિદ્યુત કુમાર	૧૬. બેઇન્દ્રિય
૫. અગ્નિ કુમાર	૧૭. તેઈન્દ્રિય
૬. દ્વીપ કુમાર	૧૮. ચૌરેન્દ્રિય
૭. ઉદધિ કુમાર	૧૯. તિર્યચ પંચેન્દ્રિય
૮. દિશા કુમાર	૨૦. મનુષ્ય
૯. વાયુ કુમાર	૨૧. વાણવ્યંતર
૧૦. સ્તનિત કુમાર	૨૨. જ્યોતિષી
૧૧. પૃથ્વીકાય	૨૩. વૈમાનિક
૧૨. અપકાય	

2. ચોવીસ દંડક શ્રી જીવાભિગમ સૂત્ર પ્રતિપતિ ૧ મધ્યે છે.

૩. તેજો લેશ્યાવાળી વ્યક્તિ અહંકાર રહિત, નરમ, માયા રહિત, વિનય ભક્તિ કરે, પ્રિયધર્મી, દ્રઢ ધર્મી, ઇન્દ્રિય દમન કરે, સ્વાધ્યાયી હોય.

૪. ફકત નપુંસકવેદ જ હોય એવા દંડક નવ છે. નારકી, પાંચ સ્થાવર (પૃથ્વી, અપ, તેઉ, વાઉ, વનસ્પતિ), ત્રણ વિકલેન્દ્રિય (બેઈન્દ્રિય, તેઈન્દ્રિય, ચૌરેન્દ્રિય)

૫. ૩૦ અકર્મભૂમિમાં બે જ્ઞાન (મતિજ્ઞાન, શ્રુતજ્ઞાન) બે અજ્ઞાન, (મતિ અજ્ઞાન, શ્રુત અજ્ઞાન) બે દર્શન (ચક્ષુદર્શન, અચક્ષુદર્શન) છ ઉપયોગ હોય. ૫૬ અંતરદ્વીપના મનુષ્યને ૪ ઉપયોગ

૧. બે અજ્ઞાન (મતિઅજ્ઞાન, શ્રુતઅજ્ઞાન)

૨. બે દર્શન (ચક્ષુદર્શન, અચક્ષુદર્શન)

૬. પાંચસો ધનુષ્યના સિધ્ધ થયા હોય તો તેની અવગાહના ૩૩૩ ધનુષ્યને ૩૨ આંગુલની. મધ્યમ સાત હાથના સિધ્ધ થયા હોય તો તેની ચાર હાથ ને સોળ આંગુલની અવગાહના. જ ધન્ય બે હાથના મનુષ્ય સિધ્ધ થયા હોય તો તેની એક હાથ અને આઠ આંગલની.

(ખ) માત્ર હા અથવા ના લખો (ખોટા હોય તો સુધારિને લખો) **(૬)**

૧. ના. દેવો અસંઘયણી હોય.

૨. મારણાંતિક સમુદ્દઘાત મૃત્યુના ૬ મહિના પહેલા થાય.

૩. હા.

૪. ના. સાતમી નરકના નારકીની ઉત્તર વૈક્રિય ઉત્કૃષ્ટ અવગાહના ૧૦૦ ધનુષ્યની હોય.

૫. ના. ત્રીજા ગ્રૈવેયકના દેવની જઘન્ય સ્થિતિ ૨૪ સાગર છે.

૬. હા.

(ગ) નીચેના બોલ કયા દંડકમાં હોય ?(કોઈપણ પાંચ લખો) **(૧૦)**

૧. અસંસ્થાની એકપણ દંડક નહિ.

૨. ૧ નારકીનો, ૧૩ દેવતાના, ચૌરેન્દ્રિયનો દંડક, તિર્યચ પંચેન્દ્રિય અને મનુષ્ય)

૩. સાગરોપમની સ્થિતિ બે દંડકમાં હોય. અસુરકુમારના દંડકમાં અને વૈમાનિકના દંડકમાં

૪. વૈક્રિય શરીર - ૧૭ દંડક
૧ નારકી, ૧૩ દેવતાના, વાઉકાય, તિર્યચ પંચેન્દ્રિય, મનુષ્ય

૫. મિશ્ર આહાર - ૧૦ દંડક ઓદારિકના)
પાંચ સ્થાવર, ત્રણ વિકલેન્દ્રિય, તિર્યચ પંચેન્દ્રિય, મનુષ્ય

૬. હુંડ સંસ્થાન - ૧૧ દંડક
૧ નારકી, પાંચ સ્થાવર, ત્રણ વિકલેન્દ્રિય, તિર્યંચ પંચેન્દ્રિય, મનુષ્ય

(ઘ) અમને ઓળખો. **(૪)**

૧. સંમૂર્ચ્છિમ મનુષ્ય
૨. અવસર્પિણી કાળમાં છટ્ઠો આરો ઉતરતા, ઉત્સર્પિણી કાળનો પહેલો આરો બેસતા ગર્ભજ મનુષ્યની સ્થિતિ સહુથી ઓછી છે. જ ધન્ય અંતમુર્હુર્ત ઉત્કૃષ્ટ ૧૬ વર્ષની.
૩. અસંજ્ઞી તિર્યંચ પંચેન્દ્રિય
૪. ત્રણ વિકલેન્દ્રિય અને અસંજ્ઞી તિર્યંચ પંચેન્દ્રિય

પ્રશ્ન-૩ કાળ અને અવગાહના આધારે જવાબ લખો..... **(૫)**

૧. કાળના સૂક્ષ્મમાં સૂક્ષ્મ ભાગને સમય કહે છે. જેના બે વિભાગ ન પડે તેને સમય કહેવાય છે. સમયને નિશ્ચય કાળ પણ કહેવાય છે. આંખના એક પલકારામાં અસંખ્યાત સમય નીકળી જાય છે.
૨. છ આરાનું કાળમાન ૧૦ ક્રોડાક્રોડી સાગરોપમ છે.
૩. ઉત્તમ પુરુષો પોતાના આત્મઅંગુલથી ૧૦૪ આંગુલ ઉંચા હોય. અધમ પુરૂષો પોતાના આત્મ અંગુલથી ૯૬ આંગુલ ઉંચા હોય.
૪. શાશ્વતા પદાર્થોની લંબાઈ પ્રમાણ અંગુલથી મપાય છે.
૫. એક ધનુષ એટલે ૪ હાથ, ૮ વેંત અને ૯૬ અંગુલ

પ્રશ્ન-૪ ૩૨ અસજઝાયના આધારે જવાબ લખો (કોઈપણ પાંચ) **(૧૦)**

૧. ઠાણાંગ સૂત્ર ૪, ઠાણાંગ સૂત્ર ૧૦ તથા નિશીય સૂત્ર ઉ. ૧૯માંથી બત્રીસ અસજ્ઝાયનો આધાર લેવામાં આવ્યો છે.
૨. વિદ્યુત - વીજળી ચમકે તો (૧ પ્રહર સુધી અસજ્ઝાય) આકાશમાં વીજળીનું ચમકવું તે વિદ્યુત કહેવાય છે. ગર્જના એવં વિદ્યુત કુદરતી અથવા દેવકૃત બંને પ્રકારે હોય છે.
૩. ખંડગ્રહણમાં ૮ પ્રહર, પૂર્ણ ગ્રહણમાં ૧૨ પ્રહરની
ચંદ્રગહણ પૂનમની રાત્રિએ થાય છે માટે સૂર્યાસ્તથી જ અસજ્ઝાય ગણાય છે.
૪. રાત્રિ અને સવારના સંધિકાળની ૧ મુહૂર્તની
સૂર્યાદય પહેલા ૩૬ મિનિટ અને સૂર્યોદય બાદ ૧૨ મિનિટ અસજ્ઝાય .
૫. ૭ કે ૮ ઘર સુધીના ક્ષેત્રમાં બાળક જન્મ વખતે ૭/૮ દિવસ સુધી અસજ્ઝાય રાખવામાં આવે છે. ૧ હાથ - અંદાજે દોઢ ફુટ.
૬. સૂર્ય ગ્રહણ અમાસના દિવસે જ થાય છે, તેથી જે અમાસના દિવસે થવાનું હોય તે સૂર્યોદયથી જ અસજ્ઝાય ગણવામાં આવે છે. ખંડગ્રહણમાં ૧૨ પ્રહર, પૂર્ણ ગ્રહરમાં ૧૬ પ્રહર અસજ્ઝાય.

પ્રશ્ન. – ૫ મોક્ષમાર્ગ આરાધનાના આધારે જવાબ લખો. (કોઈપણ પાંચ) **(૫)**

૧. અરિહંત ભગવાન ભવ્ય જીવો પર કરૂણા બતાવી મોક્ષ પ્રાપ્તિનો ઉપાય બતાવે છે.
૨. સુદેવ, સુગુરુ અને સુધર્મની સમજણ મેળવી ધર્મ શ્રધ્ધા મજબુત કરશું. કુદેવ, કુગુરુ અને કુધર્મનો ત્યાગ કરશું.
૩. આવતા કર્મ બંધન ને અટકાવવાનો શ્રેષ્ઠ ઉપાય ચારિત્ર છે.
૪. તપના અતિચારો ની જાણકારી મેળવી તેનું સેવન ન થાય તેનો ઉપયોગ રાખવાનું છે. તે અતિચાર જાણવા જેવા છે. આદરવા જેવા નથી.
૫. મિથ્યાત્વી ધર્મના આડંબર દેખી મુંઝાશું નહીં.
૬. સૂત્રના અક્ષર અને ઉચ્ચારો શુધ્ધ ભણવા પ્રયત્ન કરીશું.

પ્રશ્ન. – ૬ કથા વિભાગના આધારે જવાબ લખો. **(૧૦)**

૧. ભગવાનનો બીજો ભવ પ્રથમ દેવલોક,
પંદરમો ભવ વિશ્વભૂતિ
છવ્વીસમો ભવ દસમું દેવલોક (પ્રાણત)

૨. પ્રભુના પ્રથમ માતા પિતા પ્રભુની એક જ દેશના સાંભળી દિક્ષીત થયા અને અગિયાર અંગનો અભ્યાસ કર્યો.

૩. ગણધરો ને ત્રિપદી પ્રાપ્ત થયા બાદ તેઓ દ્વાદશાંગીના રચના કરે છે.

૪. મરીચી આયુષ્ય પૂર્ણકરી પાંચમા બ્રહ્મ દેવલોકમાં દેવપણે ઉત્પન્ન થયા ૧૦ સગરોપમની સ્થિતીવાળી ઇન્દ્ર બન્યા.

૫. નયસારે સમક્તિ પ્રાપ્તિ બાદ બધા જ મળી કુલ સત્યાવીશ (૨૭) ભવો કર્યા. (વચમાં નાના મોટા ઘણા ભવો કર્યા) દેવ - ૧૧ ભવ નરક - ૨ ભવ મનુષ્ય ૧૩ ભવ તિર્યચના - ૧ ભવ

પ્રશ્ન – ૭ કાવ્ય વિભાગ કડી પૂર્ણ કરો. **(૧૦)**

૧. ભિન્નેભ કુમ્ભ ગલદુજ્જવલ સોણિતાકત
મુક્તા ફળ પ્રકરભૂષિત ભૂમિ ભાગ
બધ્ધ - ક્રમ ક્રમગતં હરિણાધિપોપિ
નાક્રામતિ ક્રમ યુગાચલ સંશ્રિતં તે.

૨. આપાદ કંઠ મુરૂ શૃંખલ વેષ્ટિતાંગા
ગાઢં બૃહન નિગડ કોટિ નિઘૃષ્ટ જેઘા
ત્વન્નામ મંત્રમનિશં મનુજા સ્મરન્ત
સધ્યંસ્વયં વિગતબંધ ભયા ભવન્તિ.

૩. સ્ત્રિણાં શતાનિ શતશો જનયન્તિ પુત્રાન્
નાન્યા સુતં તદુપમં જનની પ્રસુતા
સર્વા દિશો દધતિ ભાનિ સહસ્ત્ર - રશ્મિં
પ્રાચ્યેવ દિગ્ - જનયતિ સ્કુરદંશુ - જાલમ

૪. ભક્તામર પ્રણત મૌલિ મણિ પ્રભાણા
મુદ્યોતકં દલિત પાપ તમો વિતાનમ
સમ્યક પ્રણમ્ય જિન પાદ યુગં યુગાદા
વાલંમ્બનં ભવ જલે પતતાં જનાનામ.

….. W«É ÊW{Éà{r.... .